

Тема: Минем дусларым бар

Белем бирү максаты (дәреснең предмет нәтижәсе):

-“Минем дусларым бар” темасы буенча үтелгән лексик-грамматик сөйләм күнекмәләрен кулланып, дустаның турында сөйләргә өйрәтү.

Үстерү максаты (дәреснең метапредмет нәтижәсе):

- чагыштыра, нәтижә ясый белү кебек фикерләү сәләтләрен үстерү;
- үзара аралаша белү күнекмәләрен үстерү.

Тәрбия бирү максаты (дәреснең шахси нәтижәсе):

- бер-береңә матур итеп эндәшә, матур сөйләшә белү сәләтләрен үстерү;
- үзара ихтирам, ярдәмчелек, дуслык хисләрен үстерү;
- бер-береңә карата ихтирамлы, игътибарлы булырга теләк тудыру;

Дәрес тибы: кабатлау дәресе.

Җиһазлау: проектор, компьютер, дәреслек, таратма материал.

УМК. Хәйдәрова Р.З. Күңелле татар теле, 5 сыйныф.

Дәрес барышы

I Оештыру, уку эшчәнлегенә мотивация булдыру.

1)Дуслар елмаеп караса,

Дөнья яктырып китә.

Я, кайсыгыз дусларына

Елмаю бүләк итә?

-Исәнмесез, укучылар! Мин сезне туган тел дәресендә күрүемә бик шат! Эшлекле дәрес, күңелле дәрес булсын ул. Укучылар, сезнең өстәлләрдә үзбәя карталары ята. Сез һәр эшкә үзегезгә билге куярсыз. Шуңа күрә, дәрестә тырышыгыз һәм актив булыгыз.

2)-Сез бүген бик матур! Бер-берегезгә комплиментлар әйтегез әле.

-Рәхмәт! Хәзер бүгенге көн турында сөйләшеп алыгыз. (Укучылар бер-берсенә сорау бирәләр)

3) Фонетик күнегү

II Белемнәргә актуальләштерү һәм уку эшчәнлегендәге авырлыкны билгеләү.

1)Өй эшен тикшерү

-Өй эше нинди иде?

-Дустаныңның рәсемен ясарга. Ясадыгызмы? Күтәреп күрсәтегез әле.

-Рәхмәт, укучылар! Өй эше өчен үзбәя карталарына 5 балл куегыз.

2)-Укучылар, дус кем ул? Ул нинди була?

3) –Дус сүзе ничек ясалган?

Д- дәресен сөйли (говорит правду)

У- усал түгел (не злой)

С- сер саклый белә (умеет хранить тайны)

-Сез ризамы?

4) -Укучылар, кем дустаның турында сөйләргә тели?

-Әйе, сезгә әлегә хикәя төзеп сөйләү кыенрак.

III Уку мәсьәләсен кую һәм уку эшчәнлегендәге авырлыктан чыгу юлын билгеләү.

-Димәк, дәрестә кем турында сөйләргә өйрәнербез?Дәреснең темасын табып әйтегез әле.

Уен “Артык сүзне тап”

Көчле   дусларым   кара

Минем   китапларың   бар

Матур   дәфтәрләрең   ак

-Дәреснең темасы: “Минем дусларым бар “. Алдагы дәресләрдә без дуслык турында сөйләшә башлаган идек. Ә бүген хикәя төзүгә өйрәнербез. Безгә экрандагы схема ярдәм итәр.

1) Синиң дустаның бармы? Ул кем? Аңа ничә яшь?

2) Тышкы кыяфәте нинди?

- 3) Аның холкы нинди?
- 4) Сез кайда таныштыгыз?
- 5) Сез бергә нишлисез?

-Димәк, без дәрестә 4 сорауга җавап бирергә тиеш.

IV Уку мәсьәләсен өлешләп чишү.

1. Ситуатив күнегүләр. Парларда эш. Укытучы бәяли.

- сприси у соседа по парте, есть ли у него друг и как его зовут;
- сприси у соседа по парте, есть ли у него друг и сколько ему лет;
- сприси у соседа по парте, есть ли у него друг и в каком классе он учится;
- сприси у соседа по парте, есть ли у него друг и где он живёт;
- сприси у соседа по парте, есть ли у него друг и как он учится;
- сприси у соседа по парте, есть ли у него друг и где он учится;
- сприси у соседа по парте, есть ли у него друг и какой он.

2. Тышкы кыяфәтен сурәтләү.

1)“Ул кем? “ уенын уйныйк әле. Мин сезгә сыйныфтагы бер укучының тышкы кыяфәтен сурәтлим. Сез игътибар белән тыңлагыз, җавапны белсәгез кул күтәреп җавап бирерсез.

-Ул уртача буйлы, кара күзле, кыска жирән чәчле малай.Өстенә ак күлмәк, соры чалбар, аягына кроссовка кигән. Ул кем?

-Ул кыска буйлы, зәңгәр күзле, сары чәчле малай. Өстенә ак күлмәк, соры чалбар, аягына кроссовка кигән. Ул кем?

-Ул озын буйлы, кара күзле, кара чәчле кыз. Өстенә ак күлмәк, соры итәк, аягына кара туфли кигән. Ул кем?

2) –Укучылар, сез хәзер төркемнәрдә эшлибез. Һәр төркемгә бер рәсем бирелә. Сез 2 минут аралыгында кыз яки малайны сурәтләп бирергә тиеш.

3) Һәр төркемнән берәр укучы чыгып сөйли. Рәсемне тактага беркетәләр. Укытучы бәяли. Тулы җавапка 5 балл.

3. “Киеменә карап каршы алалар, акылыңа карап озаталар”, ди халык мәкале. Чын дус нинди була? Шушы сорауга җавап эзлик.

1) Интерактив уен. Уңай һәм тискәре сыйфатларны 2 төркемгә бүлүгә кирәк.

Уңай: акыллы, гадел, тырыш, тәрбияле, әдәпле, ышанычлы.

Тискәре: ялкау, тәрбиясез, әдәпсез, тупас, саран, тәртипсез.

2)Сорауларга җавап бирү

-Чын дус нинди була?

-Сез нинди дус?

3) Уен. Уңай сыйфат әйтсәм, утырасыз. Ә тискәрене әйтсәм, басасыз.

Яхшы, саран, начар, юмарт, ярдәмчел, тәртипсез, ялкау, тәрбиясез, гадел.

4) Карточкаларда эш

- Синең дустан нинди? Знче биремне үтә.Һәр сыйфатка 1 балл. Барысы 5 балл.

4. Экранда эш.

-Укучылар, экранга карагыз. Кайда сорауына җавап бирү өчен нинди кушымчалар ялгыйбыз? (кагыйдәне искә төшерү)

- Хәзер карточкаларда бирелгән сүзләргә кушымчаларны өстәп языгыз. 1 минут вакыт.

-Эшләрне сәгать йөреше тәртибендә алышынабыз (по часовой стрелке). Экрандагы җаваплар ярдәмендә эшләрне тикшерегез. Баллны языгыз.

-Сез кайда таныштыгыз? Рәсемнәр буенча әйтеп чыгалар.

Без урамда, балалар бакчасында, мәктәптә, паркта, түгәрәктә, шәһәрдә, авылда, кинотеатрда, циркта, стадионда таныштык.

5. Интерактив уен. Рәсем белән жөмләне тоташтыр

Дәрәс әзерлибез, бергә уйныйбыз, мәктәпкә йөрибез, саф һавада йөрибез.

6. Схема буенча сөйләү.

-Укучылар, кем дустан турында сөйләргә тели?

VI Билге кую. Өй эше

1) Дәрәскә үзбәя. Үзбәя.

-Укучылар балларны санагыз һәм билге куегыз.

5ле – дустым турында бик әйбәт сөйли алам, хәтта дусларыма да булыша алам.

4ле — әйбәт сөйлим, материалны аңладым.

3ле – сөйләргә авыр, ләкин дустымның ярдәменә каршы килмим.

2) Өй эше.

Дустың турында сөйләргә өйрәнергә

Дуслар турында 2 мәкаль табып ятларга

VII Рефлексия

1)-Укучылар, бүген дәрестә кемнәр турында сөйләргә өйрәндек?

2)-Синквейн төзибез. (Синквейн – пятистишие. Бишьюллык шигырь)

Дус

Гадел, ышанычлы.

Ярдәм итә, булыша, аралаша.

Мин дустымны яратам һәм хөрмәт итәм.

Якын кеше

3) Минемчә, дуслары булган кеше бәхетледер. Укучылар, һәрвакытта да тәртипле булыгыз! Бары тик тәртипле кешенең генә чын, ышанычлы дуслары була.

Дустың булмаса – эзлә,

Таптың икән – сакла.

Аның һәрвакыт кадерен бел,

Иң мөһиме – беркайчан да югалтма

Дәресебезне жыр белән тәмамлыйк.

4) “Дуслык турында жыр”